

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-765/16-C

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Výchovný ústav, dětský domov se školou, základní škola, střední škola a školní jídelna, Hostouň, Chodské náměstí 131
Sídlo	Chodské náměstí 131, 345 25 Hostouň
E-mail právnické osoby	info@vudds-hostoun.cz
IČ	48342998
Identifikátor	600028429
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jan Vojta
Zřizovatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Místo inspekční činnosti	Chodské náměstí 131, 345 25 Hostouň
Termín inspekční činnosti	5. 12. – 7. 12. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle § 174 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb.

Inspekční činnost byla realizována ve výchovném ústavu, dětském domově se školou a střední škole.

Charakteristika

Právnícká osoba (dále „školské zařízení“) vykonává činnost výchovného ústavu (dále „VÚ“), dětského domova se školou (dále „DDŠ“), základní školy (dále „ZŠ“), střední školy (dále „SŠ“) a školní jídelny.

Celková kapacita zařízení je 112 dětí, ZŠ 48 žáků a SŠ 48 žáků. Výchovně-vzdělávací činnost ve VÚ probíhala v devíti výchovných skupinách, z toho čtyři skupiny s výchovně léčebnou péčí, v DDŠ v šesti rodinných skupinách, z toho čtyři skupiny s výchovně léčebnou péčí. K datu inspekční činnosti byl evidenční stav dětí v zařízení celkem 78 dětí, z toho fyzicky v zařízení 54 dětí, na útěku 20 dětí, ve vazbě tři děti a jedno dítě mělo dlouhodobě povolen pobyt mimo zařízení.

Základní vzdělávání se realizuje v šesti třídách (20 žáků), střední vzdělávání rovněž v šesti třídách (34 žáků) v dvouletém oboru středního vzdělání s výučním listem Stravovací a ubytovací služby a Zemědělské práce zakončené závěrečnou zkouškou. Šest žáků se připravovalo na budoucí povolání v odborném učilišti mimo školské zařízení.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Činnosti školského zařízení vycházejí z potřeb umístěných dětí, respektují dané personální, materiální a finanční podmínky. Ředitel deleguje organizační a kontrolní pravomoci jednotlivých součástí na zástupce pro školu a vedoucí jednotlivých pracovišť, se záměrem zapojit je do systému řízení organizace. V oblasti řízení nejsou dostatečně uplatňovány interní mechanismy pravidelného hodnocení naplňování cílů kvality péče, např. hospitace, pravidelné porady týmů o dětech, zpětné vazby ze spoluprávy, což má negativní vliv na jednotnost působení pedagogů na děti. Plánování není zaměřeno na rozvoj všech oblastí výchovně-vzdělávacího procesu. Vnitřní kontrolní systém nepostihuje plně chod školského zařízení, hlavně při hodnocení průběhu a výsledků činnosti jeho jednotlivých součástí. Procesy řízení nejsou pravidelně vyhodnocovány, supervize není realizována, vnitřní evaluace zařízení probíhá, ale je vyhodnocována pouze v některých oblastech pedagogických procesů.

Personální podmínky jsou vzhledem ke kvalifikovanosti pedagogických pracovníků podprůměrné. Pedagogické činnosti zajišťuje 84 pedagogů. Výuka v základní škole je realizována osmi učiteli, ve střední škole devíti učiteli. Mimoškolní činnosti vykonává 34 vychovatelů, 31 asistentů pedagoga a dva etepedi a psycholog. Z celkového počtu pedagogů nesplňuje podmínku odborné kvalifikace 18 pedagogů. Dvěma pedagogům byla uznána výjimka na základě věku a délky praxe, ostatní si vzdělání ke splnění odborné kvalifikace doplňují studiem. V posledním školním roce došlo k obměně značného počtu pedagogů, kdy nově nastoupivší nemají potřebné pracovní zkušenosti. Mezi ně patří i psycholog, kterého vedení zařízení získalo jako svého zaměstnance. Ředitel školského zařízení pro ně naplánoval jejich další vzdělávání v oblasti pedagogické práce s rizikovými dětmi a mládeží. Realizace je plánována průběžně podle možností školského zařízení. Všichni zaměstnanci splňují předpoklad bezúhonnosti, všichni pedagogičtí pracovníci předpoklad psychické způsobilosti.

Školské zařízení využívá areál s pěti samostatnými budovami, které mají značně rozdílné materiální předpoklady pro výchovně-vzdělávací činnost ve VÚ a DDŠ. Ubytování dětí DDŠ je zajištěno ve dvou vedlejších budovách. V každé jsou tři byty pro tři rodinné skupiny. Každý byt má obývací pokoj s kuchyňským koutem, pokoje, koupelnu a sociální zařízení. Děti v DDŠ mají možnost uzamknout si své osobní věci. Byty jsou dobře a účelně vybaveny. Každé dvě skupiny mají pokoj pro vychovatele. Prostory VÚ jsou v hlavní budově, kde jsou

umístěny i kanceláře a jídelna. VÚ nemá ubytovací prostory rodinného typu. Pokoje dětí jsou ve druhém patře a jsou vybaveny starším a opotřebovaným nábytkem. Klubovny jsou umístěny o patro níže. Jsou rovněž vybaveny starším opotřebovaným nábytkem. Výzdoba prostor VÚ není podnětná, vybavení je i přes zvýšený dohled pedagogů často dětmi ničeno. Chlapci ve VÚ mají možnost uložit si své osobní věci u vychovatele, ale nemají k nim volný přístup. V hlavní budově jsou i třídy SŠ, jejichž vybavení je rovněž starší. Od minulé inspekční činnosti se zlepšilo vybavení tříd odbornými nástěnnými obrazy i prezentační technikou. Vzdělávací činnost v ZŠ probíhá v samostatné budově. Kmenové třídy jsou vybaveny standardně. Kvalitní vybavení odborné učebny výpočetní techniky zlepšuje zázemí pro vzdělávací proces. Obnova učebnic a učebních pomůcek v ZŠ probíhá průběžně. Startovací byt je v malém domku, s dispozicí 2+1. Součástí areálu je i multifunkční sportoviště s umělým povrchem.

Školské zařízení podporuje zdravý životní mimo jiné celodenní vyváženou skladbou jídelníčku s dostatkem ovoce, zeleniny, ryb a luštěnin, včetně pitného režimu. Zařízení poskytuje dětem ucelené informace o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví, upozorňuje na případná rizika při činnostech v zařízení i mimo něj.

Hlavním zdrojem financování školského zařízení ve sledovaném roce 2015 byly přidělené finanční prostředky ze státního rozpočtu a rozvojového programu ministerstva školství na zvýšení platů pracovníků ve školství. Další finance tvoří sponzorské dary od místních podnikatelských firem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitována byla výuka odborných předmětů SŠ (potravin a výživa a chov zvířat), kde při minulém hodnocení byly shledány nedostatky. Výuka byla vedena věcně a odborně správně se zjevnou snahou pedagogů o srozumitelný systematický výklad. Při vyučování pedagogové pozitivně přistupovali k žákům a tím přispívali k vytváření nekonfliktní atmosféry ve třídách. Vyučující upřednostňovali výklad, doplněný zápisem poznámek, samostatnou prací a procvičováním učiva. Názornost byla podpořena užitím starší prezentační techniky (meotar, dataprojektor). Závěrečné hodnocení opět chybělo ve všech sledovaných hodinách, k sebehodnocení ani vzájemnému hodnocení žáci nebyli učiteli vybízeni.

Denní aktivity dětí vycházely z týdenních programů výchovně-vzdělávací činnosti v návaznosti na roční plán. Na plánování těchto činností se podílejí i děti. Vychovatelé zajišťují nabídku volnočasových aktivit, při které kladou důraz na to, aby si děti samy rozhodovaly o trávení volného času, ale aby bylo smysluplné a aktivní. Při většině aktivit v rodinných skupinách DDS probíhala přirozená komunikace, děti vstřebávaly nové poznatky, nenásilnou formou získávaly postoj k hodnotám. Kvalita nabízených činností a aktivit ve výchovných skupinách VÚ byla znatelně nižší. V posledním školním roce došlo k obměně vychovatelů ve VÚ. Někteří vychovatelé projevovali nezkušenost při komunikaci s chlapci a při řešení krizových situací. Školské zařízení nevede děti k získávání samostatnosti a sociálních dovedností tím, že si děti s vychovatelem v rodinných a výchovných skupinách pravidelně alespoň jednou týdně nepřipravují stravu, včetně nákupu potravin, a plánování jídelníčku. Startovací byt, umístěný v areálu DDS, není delší dobu využíván se zdůvodněním ředitele školského zařízení, že pro něj nejsou vhodné děti. Prostorové podmínky hlavně ve VÚ neodpovídají potřebám cílové skupiny - neumožňují fungovat podobně jako v rodině. Chlapci VÚ nemají běžně po celý den přístup na své pokoje, na které se přesouvají až před večerkou. Celé odpoledne tak tráví ve své klubovně, nebo při aktivitách mimo zařízení. Školské zařízení určilo jako klíčového pracovníka kmenového vychovatele

výchovné nebo rodinné skupiny, avšak písemně není určena jeho role ve vztahu k naplňování potřeb dítěte. Vztahy s vychovateli byly rozdílné ve VÚ a DDŠ. Chlapci ve VÚ, jak vyplynulo z rozhovorů, projevovali důvěru pouze řediteli a etopedce, v DDŠ i většině vychovatelů. Sledované odpolední aktivity v jednotlivých skupinách odrážely činnosti uvedené v týdenních programech, byly zaměřeny na přípravu na vyučování, sport a pracovní a výtvarné činnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V zařízení jsou patrné odlišné přístupy pedagogů ve výchovně vzdělávací činnosti mezi DDŠ a VÚ. Negativní je nemožnost trávení volného času na pokojích dětí ve VÚ, nedostatečný rozvoj sebeobslužných činností i minimální vedení k hospodaření s financemi v celém zařízení. Nevhodně působí i nižší aktivita některých, především nových pedagogů. Málo využívána je odborná péče psychologa, přestože v zařízení jsou umístěny i děti s výchovně léčebným režimem. Psycholog, který nedávno nastoupil, se věnuje hlavně individuálním činnostem s dětmi, avšak nedostatečně podporuje děti z výchovných skupin v navazování vztahů v rámci celého zařízení (komunitní systém všech dětí) a předcházení vzniku jakýchkoli forem izolace. Etopedi rovněž akcentují především individuální přístup (hledání potřeb a motivace u jednotlivých dětí), jsou při skupinových setkáních výchovných a rodinných skupin přítomni, avšak nevedou je. Děti v rozhovorech s inspekčním týmem uvedly, že byly se svými právy a povinnostmi seznámeny, mají možnost se ke svému hodnocení vyjadřovat, nejsou omezovány v přijímání návštěv. Osobní dokumentace každého dítěte obsahuje všechny relevantní náležitosti včetně uložených opatření ve výchově, písemných žádostí zákonných zástupců a písemných souhlasů orgánu sociálně právní ochrany dětí s dovolenkou a víkendovým pobytem a programy rozvoje osobnosti (dále „PROD“). PROD dítěte jsou vedeny, ale nejsou uplatňovány mechanismy pravidelného hodnocení naplňování konkrétních cílů jednotlivých dětí, čímž se PROD stávají neživým dokumentem. Kapesné je dětem vypláceno v měsíčním intervalu v souladu s vnitřním řádem. Hodnocení jednotlivých dětí probíhá denně ústní formou a je zapisováno do složky dítěte a vyhodnocováno je týdně při večerním klubu skupiny s návazností na získávání výhod (např. mimořádná vycházka, zvýšení kapesného, návštěva akce nad rámec běžně plánovaných akcí) a udělování opatření (např. odňata výhoda, omezení trávení času mimo zařízení, snížení kapesného) podle vnitřního řádu. Děti se v systému hodnocení orientovaly a nepocíťovali žádnou míru nespravedlnosti. K termínu inspekční činnosti bylo evidováno na útěku 20 dětí, z čehož většina jsou nenávraty z pobytu u rodičů.

Pedagogové střední školy projednávají a hodnotí výsledky vzdělávání žáků na týdenních poradách a čtvrtletních jednáních pedagogické rady, s výslednými konkrétními opatřeními ke zlepšení prospěchu popř. chování žáků. Mnozí žáci mají značné nedostatky ve vědomostech a znalostech učiva, často způsobené vysokou absencí v předešlém vzdělávání a rovněž narušenými volnými vlastnostmi. Ke zlepšování výsledků vzdělávání přispívá využívání času pro povinné samostudium žáků daného vnitřním řádem školského zařízení pro přípravu na vyučování, popř. jim je poskytováno individuální doučování.

Ve výsledcích závěrečných zkoušek SŠ se pozitivně odráží převažující dobrá odborná úroveň výuky teoretických předmětů a vedení odborného výcviku podpořená dobrým materiálně technickým vybavením pracovišť a požadovaná odborná kvalifikovanost vyučujících za důsledného využívání jejich předmětové specializace. Přínosem jsou také nízké počty žáků ve třídách umožňující individuální přístup. Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání svých dětí informováni při návštěvách v zařízení, popř. písemně nebo telefonicky. Partnerské vztahy se zřizovatelem, místními organizacemi,

školy, dalšími školskými zařízeními a školskými poradenskými zařízeními přispívají ke zvyšování kvality vzdělávání. Zařízení podporuje individuální potřeby dětí při prezentaci zařízení navenek, účasti na soutěžích, při nichž dosahují dobré výsledky. Autoevaluace zařízení se vyhodnocuje pouze v některých oblastech pedagogických procesů, procesy řízení nejsou pravidelně vyhodnocovány. Nepřítomnost terapeutických skupinových aktivit (vedených etopedem či psychologem) vede jak k absenci reflexe aktuálních témat ve skupinách, tak k řešení společných problémů všech dětí. Zlepšení fungování VÚ je podmíněno reorganizací umístění výchovných skupin, změny průběhu dne i větší vedení k samostatnosti dětí.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Zlepšilo se prostředí učeben ve střední škole.
- Materiální vybavení ubytovacích prostor výchovného ústavu je opotřebované, nemotivační a prostory jsou nevhodně umístěné.
- Modernizuje se zázemí dětského domova se školou.
- Výrazně se obměnil pedagogický sbor, včetně psychologa.
- Intenzita a pravidelnost kontrolní činnosti vedení školy a školského zařízení zůstává na nízké úrovni.

Silné stránky

- Aktivní zapojení dětí do aktivit mimo zařízení (soutěže, olympiády, besídky pro občany města).

Slabé stránky

- V týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti není patrná práce s krátkodobými cíli v návaznosti na programy rozvoje osobnosti.
- V oblasti řízení nejsou dostatečně uplatňovány mechanismy pravidelného hodnocení naplňování cílů kvality péče (hospitace, pravidelné porady týmů o dětech, zpětné vazby ze spoluprávy).
- Školské zařízení cíleně neutváří sociální vztahy a tím nepodporuje navazování přátelských vztahů.
- Školské zařízení neumožňuje dětem pravidelnou přípravu jídla v jednotlivých skupinách (plánování jídelníčku, nákup potravin, vaření nebo stolování), nepřipravuje děti na hospodaření s penězi a na samostatný život.
- Vyučující střední školy pravidelně nehodnotí výsledky vzdělávání žáků.
- Prostorové podmínky výchovného ústavu neodpovídají potřebám výchovné skupiny.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Začlenit a realizovat krátkodobé cíle, které jsou vytýčené v programech rozvoje osobnosti, do týdenních programů a činností dětí.
- Zavést a efektivně využívat komunitní systém pod vedením odborného pedagoga (psycholog, etoped). Efektivně využívat psychologa při práci s dětmi ve výchovně léčebných skupinách.
- Umožnit pravidelnou přípravu stravy v jednotlivých skupinách, a to včetně plánování jídelníčku, nákupu potravin, vaření a stolování.

- Vyhodnocovat pravidelně naplňování cílů výchovy a vzdělávání a ke zjištěním přijímat účinná opatření.
- Vyhodnocovat pravidelně výsledky žáků ve střední škole a ke zjištěním přijímat účinná opatření.
- Zlepšit prostorové podmínky výchovného ústavu. Využívat startovací byt.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout opatření ke zjištěným nedostatkům a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Změna zřizovací listiny Dodatek č. 1 vydaná MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana dne 2. 6. 2015 č. j. MSMT-18866/2015-1
2. Rozhodnutí MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana o zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 29. 9. 2014, Čj.: MSMT-34986/2014-2 (jde o poslední rozhodnutí)
3. Osobní dokumentace dětí s osobními čísly 112, 187, 348, 234, 233, 30, 41, 475, 128, 402, 161, 741, 751, 7, 314, 49, 48, 467, 325, 373
4. Vnitřní řád výchovného ústavu s platností od 1. 1. 2016
5. Vnitřní řád dětského domova se školou s platností od 1. 1. 2016
6. Školní vzdělávací program výchovného ústavu s platností od 1. 9. 2015
7. Školní vzdělávací program dětského domova se školou s platností od 1. 9. 2015
8. Školní vzdělávací program pro střední vzdělávání obor Stravovací a ubytovací služby platný od 1. 9. 2013
9. Školní vzdělávací program pro střední vzdělávání obor Zemědělské práce platný od 1. 9. 2013
10. Školní matrika střední školy (vedená v elektronické podobě)
11. Výroční zpráva za školní rok 2015/2016
12. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti na školní rok 2016/2017 ze dne 1. 9. 2016
13. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti od září 2016
14. Kniha ostatních a úředních návštěv vedená od 1. 9. 2015
15. Kniha denní evidence zařízení vedená od 1. 9. 2016
16. Jednací protokol vedený od 1. 9. 2016
17. Účetní doklady za rok 2015
18. Dokumentace ke školnímu stravování za školní rok 2015/2016 a 2016/2017
19. Osobní dokumentace pedagogických pracovníků
20. Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ze dne 31. 8. 2012
21. Seznámení žáků a poučení žáků o bezpečnosti ze dne 2. 9. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor	Jiří Holomek v. r.
Mgr. Renáta Tvrdíková, školní inspektorka	Renáta Tvrdíková v. r.
Ing. Drahuše Šefčíková, školní inspektorka	Drahuše Šefčíková v. r.
Mgr. Petra Holopírková, kontrolní pracovnice	Petra Holopírková v. r.
Ing. Václava Matasová, kontrolní pracovnice	Václava Matasová v. r.
Mgr. Patrik Matoušů, přizvaná osoba – etoped	Patrik Matoušů v. r.
Mgr. Helena Štěrbová, přizvaná osoba- odborník na institucionální vzdělávání	Helena Štěrbová v. r.

V Českých Budějovicích 25. 1. 2017

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jan Vojta, ředitel školského zařízení	Jan Vojta v. r.
--	-----------------

V Hostouni 3. 2. 2017